

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2024 m. lapkričio 20 d. Nr. 4D-2024/2-1082
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2024 m. spalio 10 d. gavo X (toliau – Pareiškėjas) skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), iki šiol nepateikus atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą ir į 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą (toliau – Skundas).

2. Pareiškėjas Skunde nurodo:

2.1. „Š. m. liepos 9 dieną raštu kreipiausi į Kauno miesto savivaldybę prašymas gauti sutikimą dėl suformavimo atskiro turtinio vieneto, atskiriant nuo mano nuosavybės teise valdomo buto sandėlių ir taip suformuojant atskirą turtinį vienetą, nes žemė, ant kurios stovi namas <...>, yra valstybinė (neprivatizuota). Jokio atsakymo iki šiol negavau.“

2.2. „Kiek vėliau (rugsėjo 20 d.) kreipiausi į Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorių su skundu, prašydamas, „kad atsakymai būtų teikiami laiku ir laikomasi nustatyto reglamento“. Skundas buvo užregistruotas, atsakymo iki šiol negavau“ (citatu kalba netaisyta).

3. Pareiškėjas Seimo kontrolierės prašo pagalbos sprendžiant Skunde keliamas problemas dėl negaunamų atsakymų iš Savivaldybės administracijos pareigūnų į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą ir į 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą.

4. Pareiškėjas prie Skundo nepateikė dokumentų kopijų.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, gavusi Pareiškėjo Skundą, siekdama išsiaiškinti Skundo aplinkybes, 2024 m. spalio 22 d. raštu Nr. 4D-2024/2-1082/3D-2055 dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės merą, prašydama pateikti atsakymus į klausimus.

6. Savivaldybės administracija 2024 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (33.192 E) R-4007 (Seimo kontrolierių įstaigoje raštas gautas 2024 m. lapkričio 13 d., reg. Nr. 1D-2279) pateikė toliau nurodytą informaciją:

6.1. Į klausimą (prašymą): „ar buvo ir kada gautas ir užregistruotas Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymas, jeigu gautas ir užregistruotas – kuriam (-iems) pareigūnui (-ams) buvo pavesta nagrinėti šį prašymą; kuo vadovaujantis Savivaldybėje nagrinėjami asmenų prašymai; jeigu nebuvo gautas – paaiškinti to priežastis“, Savivaldybės administracija atsakė:

„Piliečių prašymai Savivaldybės administracijoje nagrinėjami vadovaujantis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-07-17 įsakymu Nr. A-888 „Dėl Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto (toliau – NT) skyriuje el. paštu 2024-07-09 buvo gautas Pareiškėjo prašymas (pridedama), kuris buvo užregistruotas (reg. Nr. 60- 5-755) Dokumentų valdymo sistemoje „Kontora“ (toliau – DVS). Pareiškėjo prašymas buvo nukreiptas nagrinėti NT skyriaus Būsto valdymo poskyrio vyriausiajai specialistei A. K., kuri įvertinusi prašymo turinį, 2024-07-15 DVS prašymo kortelėje atliko Vykdyimo įrašą „savivaldybės nuosavybės nėra, persiūsti urbanistams“ ir kortelėje pažymėjo darbą kaip atliktą, o veiklos žurnale įrašė komentarą, kad Kauno miesto savivaldybė pastate, esančiame <...>, nuosavybės neturi, ir pareiškėjas informuotas telefonu, kad prašymas bus persiūstas Savivaldybės Miesto planavimo ir architektūros (toliau – MPA) skyriui. 2024-07-15 DVS priemonėmis Pareiškėjo prašymas nukreiptas nagrinėti pagal priklausomybę MPA skyriaus Architektūros poskyrio vyriausiajai specialistei L. P. (rezoliucija – pateikti nuomonę).

2024-09-10 MPA skyriaus vyriausioji specialistė L. P. DVS prašymo kortelėje įrašė komentarą, kad su Pareiškėju bendrauta telefonu [...].

Prašymo nagrinėjimo metu išaiškėjus, kad Pareiškėjui pagal jo pateiktą prašymą reikalingas valstybinės žemės patikėtinio – Savivaldybės – sutikimas dėl patalpos performavimo į atskirus turtinius vienetus, Pareiškėjo prašymas 2024-09-10 papildomai nukreiptas nagrinėti NT skyriaus Disponavimo turtu ir žemės sklypų valdymo poskyrio vedėjai O. R., kurį tą pačią dieną prašymą nukreipė NT skyriaus Disponavimo turtu ir žemės sklypų valdymo poskyrio vyriausiajai specialistei G. G. (rezoliucija – spręsti kompetencijos ribose).“

6.2. Į klausimą (prašymą): „pateikti išsamų ir motyvuotą paaiškinimą, kokių konkrečių veiksmų buvo imtasi, nagrinėjant Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą; jeigu prašymas nebuvo nagrinėjamas iš esmės, motyvuotai paaiškinti, dėl kokių priežasčių“, Savivaldybės administracija atsakė:

„Pareiškėjo prašymas buvo nagrinėtas dviejų savivaldybės padalinių: NT ir MPA skyrių. Po papildomo nukreipimo nagrinėti NT skyriui 2024-09-10, Pareiškėjo prašymas buvo įtrauktas svarstymui į Kauno miesto savivaldybės patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir administravimo klausimams spręsti Darbo grupės (toliau – Darbo grupė), sudarytos Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024-05-27 įsakymu Nr. A-602 „Dėl darbo grupės Kauno miesto savivaldybės patikėjimo teise valdomos valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir administravimo klausimams spręsti sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ artimiausio posėdžio darbotvarkę. 2024-09-18 įvyko Darbo grupės posėdis, ir jame nutarta atidėti klausimo svarstymą iki bus pateikta papildoma informacija (2024-09-18 Darbo grupės protokolo Nr. 60-56-10 išrašas pridedamas).“

6.3. Į klausimą (prašymą): „ar buvo pratęstas prašymo nagrinėjimo terminas; jeigu taip, informuoti, kada ir dėl kokių priežasčių tai buvo atlikta, taip pat nurodyti, ar apie prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais buvo informuotas Pareiškėjas (jeigu taip, nurodyti, kada ir koku būdu informuotas Pareiškėjas); jeigu Pareiškėjas nebuvo informuotas, motyvuotai paaiškinti, kodėl tokių veiksmų nebuvo imtasi“, Savivaldybės administracija atsakė:

„Su pareiškėju buvo komunikuojama telefonu 2024-07-15 ir 2024-09-10, Pareiškėjas informuotas telefonu ir el. paštu apie prašymo nagrinėjimą, telefonu buvo tikslinamas prašymo turinys.“

6.4. Į klausimą (prašymą): „ar teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais buvo pateiktas atsakymas į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą; jeigu ne, motyvuotai paaiškinti, kodėl; pateikti atsakymą pagal prašymo turinį“, Savivaldybės administracija atsakė:

„Atsižvelgiant į Darbo grupės 2024-09-18 posėdyje priimtą sprendimą, nepavykus su pareiškėju susisiekti telefonu ir informuoti apie poreikį pateikti papildomus dokumentus, 2024-10-03

parengtas atsakymas raštu (pridedama), kuris DVS priemonėmis užregistruotas 2024-10-04 (reg. Nr. 60-6-1121) ir išsiųstas Pareiškėjo prašyme nurodytu el. paštu.“

6.5. Į klausimą (prašymą): „kada gautas ir užregistruotas Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundas, ar pagal šį skundą teisės aktų nustatyta tvarka buvo pradėta administracinė procedūra, jeigu taip, kuriam (-iems) pareigūnui (-ams) buvo pavesta nagrinėti šį skundą; jeigu nebuvo pradėta – paaiškinti to priežastis“, Savivaldybės administracija atsakė:

„2024-09-20 Kauno miesto savivaldybės administracijoje el. paštu gautas Pareiškėjo pranešimas (skundas) dėl negauto atsakymo į 2024-07-09 prašymą (kopija pridedama), kuris buvo nukreiptas nagrinėti aukščiau minėtiems MPA ir NT skyrių specialistams. Atskira administracinė procedūra pagal jį nebuvo pradėta, kadangi Pareiškėjo prašymas jau buvo išnagrinėtas specialistų ir svarstytas Darbo grupėje.“

6.6. Į klausimą (prašymą): „ar teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais buvo priimtas administracinis sprendimas dėl Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundo; jeigu ne, motyvuotai paaiškinti, kodėl; išnagrinėti Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą ir priimti administracinį sprendimą“, Savivaldybės administracija atsakė:

„Atsakymas raštu (reg. Nr. 60-6-1121), kuris DVS priemonėmis buvo užregistruotas 2024-10-04, buvo parengtas atsakant į abu pareiškėjo prašymus, ir išsiųstas Pareiškėjo prašyme nurodytu el. paštu.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos teisės aktai

7.1. *Seimo kontrolierių įstatymo 2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 1 dalis* – „Biurokratizmas – tokia pareigūno veika, kai vietoj reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t. t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks pareigūnų darbas, kai nevykdomi arba blogai vykdomi įstatymai ar kiti teisės aktai.“

7.2. Vietos savivaldos įstatymo:

7.2.1. *3 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“ 3 dalis* – „Meras – savivaldybės vykdomoji institucija (savivaldybės vadovas), turinti savivaldybės valdžios ir viešojo administravimo įgaliojimus, atsakinga už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą.“

7.2.2. *4 straipsnis „Vietos savivaldos principai“* – „Pagrindiniai principai, kuriais grindžiama vietos savivalda, yra: [...] 5) teisėtumo. Savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais.“

7.2.3. *27 straipsnio „Mero įgaliojimai“ 2 dalis* – „Meras: [...] 8) kontroliuoja ir prižiūri savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir įmonių vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir savivaldybės tarybos sprendimus.“

7.2.4. *34 straipsnio „Savivaldybės administracijos direktorius“ 6 dalis* – „Savivaldybės administracijos direktorius: [...] 2) organizuoja savivaldybės administracijos darbą [...], atsako už vidaus administravimą savivaldybės administracijoje; 3) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartį, seniūnijų – biudžetinių įstaigų – vadovus – seniūnus, atlieka kitas Valstybės tarnybos įstatymo ir savivaldybės tarybos jam priskirtas personalo valdymo funkcijas; [...] 10) kaip įstaigos vadovas, pats vykdo mero suteiktus įgaliojimus ir atlieka kitus tiesioginius mero pavedimus arba įstatymų nustatytais atvejais paveda tai atlikti kitiems savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams.“

7.3. Viešojo administravimo įstatymo

7.3.1. *2 straipsnio „Pagrindinės šio įstatymo sąvokos“:*

7.3.1.1. *2 dalis* – „Administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą.“

7.3.1.2. *10 dalis* – „Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.“

7.3.1.3 *12 dalis* – „Skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti.“

7.3.2. *3 straipsnis „Viešojo administravimo principai“* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: [...] 4) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais.“

7.3.3. *10 straipsnio „Administracinių sprendimų priėmimas“ 4 dalis* – „Viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Jeigu prašymas ar skundas gautas po darbo valandų, poilsio ar šventės dieną, jo gavimo diena laikoma po jos einanti darbo diena. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys.“

7.3.4. *11 straipsnio „Prašymų ir skundų administraciniam sprendimui priimti pateikimas ir nagrinėjimas“ 1 dalis* – „Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.“

7.3.5. *14 straipsnis „Administracinio sprendimo apskundimas“* – „Asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokį viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksma (neveikimą), taip pat viešojo administravimo subjekto vilkinimą atlikti jo kompetencijai priskirtus veiksmus šio įstatymo nustatyta tvarka per vieną mėnesį nuo administracinio sprendimo ar atsakymo įteikimo (paskelbimo) asmeniui šio įstatymo 13 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka dienos ar veiksmo (neveikimo) arba vilkinimo paaiškėjimo asmeniui dienos tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui.“

7.3.6. *23 straipsnio „Administracinės procedūros pradžia“:*

7.3.6.1. *1 dalis* – „Administracinę procedūrą pradeda viešojo administravimo subjekto vadovas arba jo įgaliotas pareigūnas, valstybės tarnautojas, kitas įstatymų nustatytą specialų statusą turintis fizinis asmuo, darbuotojas arba viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens sudaryta komisija rašytiniu pavedimu per 3 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos.“

7.3.6.2. *2 dalis* – „Draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatytą specialų statusą turinčiam fiziniui asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami.“

7.4. *Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (toliau – Taisyklės) (nauja redakcija nuo 2021 m. gruodžio 7 d.), 32 punktas* – „Prašymai ir skundai, išskyrus prašymus ir skundus, į kuriuos Taisyklių 18 punkte nustatyta tvarka galima atsakyti iš karto arba ne vėliau kaip artimiausią darbo dieną, turi būti išnagrinėjami per Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nurodytus terminus.“

7.5. *Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašo, patvirtinto Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. liepos 17 d. įsakymu Nr. A-888 „Dėl Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:*

7.5.1. *31 punktas* – „Rengiant atsakymą į pareiškėjo prašymą ar skundą, turi būti nurodyti pagrindiniai sprendimo dėl prašymo ar skundo priėmimo motyvai, taip pat turi būti nurodyta, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas, ir aiškiai suformuluota apskundimo tvarka.

Į pareiškėjo prašymą ar skundą atsakoma tokiu būdu, koku jis buvo pateiktas. Jeigu prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo pareiškėjas pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu.

Atsakymai pareiškėjams, nepriklausomai nuo atsakymo pateikimo būdo, turi būti registruojami siunčiamųjų dokumentų registre DVS „Kontora“ ir ryšiais susiejami su gautu dokumentu.“

7.5.2. *85.2 papunktis* – „Kai nerengiamas oficialus atsakymas pareiškėjui, o jam atsakoma elektroniniu laišku, siunčiamu elektroniniu paštu, išsiųstas elektroninis laiškas turi būti užregistruotas DVS „Kontora“.“

7.5.3. *85.3 papunktis* – „Pareiškėjui atsakyti žodžiu ar telefonu galima tik tais atvejais, kai toks informacijos pateikimas nesukelia teisinių pasekmių. Apie tokio atsakymo pateikimą nurodoma DVS „Kontora“ kortelės „Gautasis dokumentas“ arba „Piliečių laišakai“ puslapyje „Veiklos žurnalas“ ir pateikiamas trumpas atsakymo turinys.“

Tyrimo išvados

8. Atsižvelgiant į Pareiškėjo Skunde nurodytas aplinkybes, išskirtinos šios Skundo tyrimo dalys:

- 8.1. dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą;
- 8.2. dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą.

Dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą

9. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją (pažymos 6 punktas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7 punkte, susijusius su Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmais (neveikimu), per teisės aktuose nustatytą terminą neišnagrinėjus ir nepateikus atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą, konstatuotina:

9.1. Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymas¹ Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriuje gautas 2024 m. liepos 9 d. (reg. Nr. 60-5-755). Prašymas pavestas nagrinėti Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus Būsto valdymo poskyrio vyriausiajai specialistei (pažymos 6.1 papunktis). Ši darbuotoja 2024 m. liepos 15 d. Dokumentų valdymo sistemos (toliau – DVS) priemonėmis Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą nagrinėti pagal kompetenciją persiuntė Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriui. 2024 m. liepos 15 d. DVS priemonėmis Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymas nukreiptas nagrinėti Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus Architektūros poskyrio vyriausiajai specialistei (pažymos 6.1 papunktis).

2024 m. rugsėjo 10 d. Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymas papildomai nukreiptas nagrinėti Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus Disponavimo turtu ir žemės sklypų valdymo poskyrio vedėjai, kuri tą pačią dieną Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą nukreipė nagrinėti poskyrio vyriausiajai specialistei (pažymos 6.1 papunktis).

9.2. Savivaldybės administracija atsakymą į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą pateikė tik 2024 m. spalio 4 d. raštu Nr. 60-6-1121 (pažymos 6.4 papunktis). Prašymo nagrinėjimo terminas

¹ Pastaba. Iš Savivaldybės administracijos pateiktų dokumentų nustatyta, kad Pareiškėjo prašymo surašymo data yra 2024 m. liepos 8 d. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas Skunde rašo apie 2024 m. liepos 9 d. pateiktą prašymą, pažymoje nurodoma prašymo data 2024 m. liepos 9 d., t. y. Savivaldybės administracijoje gauto prašymo data, kurią nurodo ir pats Pareiškėjas.

pratęstas nebuvo (pažymos 6.3 papunktis). Pažymėtina ir tai, kad atsakyme nurodyta netinkama apskundimo tvarka. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad, pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 14 straipsnio nuostatas, asmuo turi teisę apskusti viešojo administravimo subjekto priimtą administracinį sprendimą ar kitokią viešojo administravimo subjekto atsakymą į asmens prašymą ar skundą arba veiksmą (neveikimą), tam pačiam viešojo administravimo subjektui arba aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, arba kitų įstatymų, reglamentuojančių ginčų, kylančių iš administracinių teisinių santykių, nagrinėjimą, nustatyta tvarka išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai, arba administraciniam teismui (pažymos 7.3.5 papunktis).

9.3. Pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalį, taip pat Taisyklių 32 punktą, viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Kai dėl objektyvių priežasčių per šį terminą administracinis sprendimas negali būti priimtas, viešojo administravimo subjektas šį terminą gali pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų. Asmeniui apie tokį termino pratęsimą per 5 darbo dienas nuo sprendimo pratęsti terminą priėmimo dienos pranešama raštu ir nurodomos pratęsimo priežastys (pažymos 7.3.3, 7.4 papunkčiai). Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašo 31 punkte nustatyta, kad rengiant atsakymą į pareiškėjo prašymą ar skundą, turi būti nurodyti pagrįsti sprendimo dėl prašymo ar skundo priėmimo motyvai, taip pat turi būti nurodyta, kad šis sprendimas gali būti skundžiamas, ir aiškiai suformuluota apskundimo tvarka. Į pareiškėjo prašymą ar skundą atsakoma tokiu būdu, kokiu jis buvo pateiktas. Jeigu prašyme ar skunde buvo nurodytas būdas, kuriuo pareiškėjas pageidauja gauti atsakymą, atsakoma nurodytu būdu. To paties aprašo 85.2 papunktyje nustatyta, kad pareiškėjui atsakyti žodžiu ar telefonu galima tik tais atvejais, kai toks informacijos pateikimas nesukelia teisinių pasekmių (pažymos 7.5 papunktis).

9.4. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus atsakingi pareigūnai, kurie gavo ir nagrinėjo Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą, šio prašymo per teisės aktuose nustatytą terminą neišnagrinėjo ir pagal teisės aktus nesiėmė priemonių prašymo nagrinėjimo terminui pratęsti. Atsakymas pateiktas praleidus Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą (pažymos 7.3.3 papunktis), todėl konstatuotina, kad Savivaldybės administracijos minėtų skyrių atsakingi pareigūnai, nesilaikydami teisės aktuose nustatytos asmenų prašymų (skundų) nagrinėjimo tvarkos ir terminų, pažeidė Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą.

9.5. Savivaldybės administracijos rašte pateikti paaiškinamai, kad „Pareiškėjo prašymo turinys nėra tikslus ir išsamus, taip pat 2024-01-01 įvykus valstybinės žemės valdymo reformai ir nuolat vykstant žemės valdymą ir statybą reglamentuojančių teisės aktų pasikeitimams, tiek piliečiams, tiek specialistams kyla sunkumų tinkamai identifikuojant reikiamą atlikti paslaugą“, nepateisina Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų vilkinimo išnagrinėti gautą Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą per 20 darbo dienų terminą. Nagrinėjamu atveju nustatyta, kad Savivaldybės administracijos atsakingi pareigūnai beveik du mėnesius nuo prašymo gavimo, t. y. nuo 2024 m. liepos 15 d. iki pat 2024 m. rugsėjo 10 d., kai Pareiškėjas į Savivaldybę kreipėsi pakartotinai, jokių veiksmų neatliko ir nesiėmė jokių priemonių, kad prašymas būtų išsamiai išnagrinėtas ir Pareiškėjui būtų pateiktas išsamus atsakymas, tinkamai nurodant atsakymo apskundimo tvarką. Teisės aktai suteikia viešojo administravimo subjektui, nagrinėjančiam asmens prašymą ar skundą, teisę, kai tam yra objektyvios priežastys, pratęsti prašymo ar skundo nagrinėjimo terminą ir apie tai informuoti asmenį. Nagrinėjamu atveju Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus atsakingi pareigūnai, nagrinėję 2024 m. liepos 9 d. prašymą, nesiėmė priemonių prašymo nagrinėjimo terminui pratęsti ir apie tai pranešti Pareiškėjui, jeigu tai buvo objektyviai būtina, todėl tokie Savivaldybės administracijos minėtų skyrių atsakingų pareigūnų veiksmai laikytini neveikimu, pažeidžiančiu Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą – laiku gauti atsakymą į pateiktą prašymą.

9.6. Savivaldybės administracijos rašte nurodytas paaiškinamas, kad su Pareiškėju buvo komunikuojama telefonu 2024 m. liepos 15 d. ir 2024 m. rugsėjo 10 d. (pažymos 6.3 papunktis), nereiškia ir nelaikytina, kad nagrinėjamu atveju buvo (yra) pateiktas tinkamas atsakymas į gautą Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą. Pažymėtina, kad Kauno miesto savivaldybės dokumentų valdymo tvarkos aprašo 85.2 papunktyje yra nustatyta, kad „pareiškėjui atsakyti žodžiu ar telefonu galima tik tais atvejais, kai toks informacijos pateikimas nesukelia teisinių pasekmių“ (pažymos 7.5 papunktis). Todėl bendravimas telefonu su Pareiškėju nebuvo pagrindas Savivaldybės administracijos atsakingiems pareigūnams nepateikti teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais (pažymos 7.3.3, 7.4 papunkčiai) atsakymo, nes prašymo nagrinėjimas užtruko (todėl galėjo būti pratęstas terminas atsakymui pateikti, bet tas nebuvo padaryta), prašymas nebuvo patenkintas (tai sukėlė teisinės pasekmės Pareiškėjui), Pareiškėjo buvo prašoma pateikti papildomus dokumentus, kas taip pat vėl paprašyta Pareiškėjo Savivaldybės administracijos 2024 m. spalio 4 d. raštu Nr. 60-6-1121. Taigi, pagal pačios Savivaldybės patvirtintą tvarkos aprašą, atsakyti žodžiu ar telefonu galima tik tais atvejais, kai toks informacijos pateikimas nesukelia teisinių pasekmių (pažymos 7.5 papunktis), o nagrinėjamu atveju teisinės pasekmės Pareiškėjui buvo ir yra sukeltos. Todėl pripažintina, kad Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus atsakingi pareigūnai, teisės aktuose nustatyta tvarka ir per nustatytą terminą neišnagrinėję Savivaldybės administracijoje gauto Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymo ir nepateikę laiku atsakymo, elgėsi biurokратиškai ir pažeidė teisės aktuose nustatytą tvarką ir terminą atsakymui pateikti (pažymos 7.3.3, 7.4 papunkčiai), todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ši Skundo dalis pripažintina pagrįsta.

Dėl nepateikto atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą

10. Apibendrinus Skundo tyrimo metu gautą informaciją (pažymos 6 punktas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 7 punkte, susijusius su Savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmais (neveikimu), per teisės aktuose nustatytą terminą neišnagrinėjus ir nepateikus atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą, konstatuotina:

10.1. Pareiškėjas 2024 m. rugsėjo 20 d. el. paštu kreipėsi į Savivaldybės administracijos direktorių dėl negaunamo atsakymo į 2024 m. liepos 9 d. prašymą. Šis Savivaldybėje gautas Pareiškėjo kreipimasis pagal turinį laikytinas skundu dėl Pareiškėjo pažeistų teisių (pažymos 7.3.1.3 papunktis), todėl turėjo būti pradėta administracinė procedūra (pažymos 7.3.1.1 papunktis), tačiau ši procedūra pradėta nebuvo (pažymos 6.5 papunktis). 2024 m. rugsėjo 20 d. Savivaldybėje gautas Pareiškėjo skundas pavestas nagrinėti Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus specialistams, kurie nagrinėjo Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą (pažymos 6.5 papunktis), tai yra tiems Savivaldybės administracijoms darbuotojams (pareigūnams), dėl kurių neveikimo Pareiškėjas pateikė 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą.

10.2. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 12 dalį, skundas – asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti. Pagal to paties įstatymo 2 straipsnio 2 dalį, administracinė procedūra – pagal šį įstatymą viešojo administravimo subjekto atliekami privalomi veiksmai nagrinėjant skundą apie viešojo administravimo subjekto veiksmais, neveikimu ar administraciniais sprendimais galimai padarytą asmens, nurodyto skunde, teisių ir teisėtų interesų pažeidimą ir priimant dėl to administracinės procedūros sprendimą. Taigi Viešojo administravimo subjektas, gavęs skundą, per 3 darbo dienas turi pradėti administracinę procedūrą (pažymos 7.3.6.1 papunktis).

10.3. Kaip nustatyta, administracinė procedūra pagal pateiktą Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą pradėta nebuvo (pažymos 6.5 papunktis). Savivaldybės administracijos paaiškinimas, kad „atskira administracinė procedūra pagal jį [skundą] nebuvo pradėta, kadangi Pareiškėjo prašymas jau buvo išnagrinėtas specialistų ir svarstytas Darbo grupėje“ (pažymos 6.5 papunktis), yra

nepagrįstas ir netinkamas nagrinėjant gautą skundą, nes administracinė procedūra dėl pateikto Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundo, pagal Viešojo administravimo įstatymo nuostatas, privalėjo būti pradėta ir privalėjo būti priimtas administracinės procedūros sprendimas, kas nagrinėjamu atveju nebuvo padaryta. Taip pat pažymėtina, kad Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundas negalėjo būti pavestas nagrinėti Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus specialistams, kaip nagrinėjamu atveju buvo pavesta, nes šių specialistų veiksmai ir buvo šiuo skundu skundžiami. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 2 dalį, draudžiama persiųsti (perduoti) skundą nagrinėti pareigūnui, valstybės tarnautojui, kitam įstatymų nustatyta specialų statusą turinčiam fiziniam asmeniui ar darbuotojui, o kai skundas dėl viešojo administravimo subjekto veiksmų ar neveikimo paduodamas aukštesniam pagal pavaldumą viešojo administravimo subjektui, – viešojo administravimo subjektui ar jo struktūriniam padaliniiui, kurių veiksmai yra skundžiami.

10.4. Savivaldybės administracija dėl Pareiškėjo pateikto 2024 m. rugsėjo 20 d. skundo administracinės procedūros nepradėjo, nagrinėdama Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą savo veikloje nesivadovavo Viešojo administravimo įstatymo nuostatomis (pažymos 7.3 papunktis), todėl tokia Savivaldybės administracijos pareigūnų veikla laikytina neveikimu, pažeidžiančiu Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą. Pažymėtina, kad teisės aktų nustatyta tvarka neišnagrinėjus Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundo, Pareiškėjo pažeista teisė į gerąjį viešąjį administravimą (laiku gauti atsakymą į pateiktą prašymą) dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų biurokratizmo liko neapginta. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, ši Skundo dalis pripažintina pagrįsta.

11. Savivaldybės administracijos direktorius yra administracijos vadovas, kuris organizuoja Savivaldybės administracijos darbą, atsako už vidaus administravimą, įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis (pažymos 7.2.4 papunktis), todėl Savivaldybės administracijos direktorius yra atsakingas už jam pavaldžių pareigūnų veiksmus (neveikimą), turi įgaliojimus imtis priemonių, kad šie pareigūnai visais atvejais veiktų pagal įstatymus ir kitus teisės aktus, o Savivaldybės administracijoje gautus prašymus nagrinėtų ir atsakymus teiktų laikydamiesi įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytą terminų. Savivaldybės meras yra atsakingas už įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir Savivaldybės tarybos sprendimų tiesioginį įgyvendinimą; kontroliuoja ir prižiūri Savivaldybės viešojo administravimo institucijų, įstaigų ir įmonių vadovų veiklą, kaip jie įgyvendina įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir Savivaldybės tarybos sprendimus (pažymos 7.2.1, 7.2.3 papunkčiai).

12. Seimo kontrolierė pabrėžia, kad atsakingo valdymo (gero viešojo administravimo) principas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo yra pripažintas koordinuojančio ir determinuojančio konstitucinio teisinės valstybės principo dalimi, viena iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos saugomų ir ginamų vertybių (Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada).

Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A10-655/2005). Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktinaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.) (LVAT 2012 m. kovo 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1605/2012).

LVAT 2010 m. gruodžio 6 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A¹⁴⁶-1135/2010 yra nurodęs: „[...] konstitucinis valstybės įstaigų paskirties tarnauti žmonėms principas (Konstitucijos 5 str. 3 d.) suponuoja jų pareigą užtikrinti palankiausią žmogaus teisių įgyvendinimo režimą ir ginti bei saugoti šias teises, pačioms jų nepažeisti. Ši konstitucinė nuostata perkelta į Viešojo administravimo įstatymą. Spręsdamas įstatymo leidėjo pavestus uždavinius viešojo administravimo

subjektas turi veikti taip, kad tie uždaviniai būtų įgyvendinti laiku, laikantis efektyvumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia ir kitų viešojo administravimo principų.“

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

X skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais nepateikus atsakymo į Pareiškėjo 2024 m. liepos 9 d. prašymą, pripažinti pagrįstu;

X skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos atsakingų pareigūnų veiksmų (neveikimo), teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais nepradėjus administracinės procedūros ir nepriėmus administracinės procedūros sprendimo (nepateikus atsakymo) dėl Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. pateikto skundo, pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

14. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Kauno miesto savivaldybės merui rekomenduoja:

14.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Savivaldybės administracijos Nekilnojamojo turto skyriaus ir Savivaldybės administracijos Miesto planavimo ir architektūros skyriaus atsakingi pareigūnai per teisės aktuose nustatytą 20 darbo dienų terminą neišnagrinėjo 2024 m. liepos 9 d. gauto Pareiškėjo prašymo ir nepratęsė jo nagrinėjimo termino, tuo pažeisdami Pareiškėjo teisę į gerą viešąjį administravimą;

14.2. atkreipti dėmesį į tai, kad Savivaldybės administracijoje, gavus Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. skundą, Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka nebuvo pradėta administracinė procedūra dėl Pareiškėjo 2024 m. rugsėjo 20 d. pateikto skundo, tuo buvo pažeista Pareiškėjo teisė į gerą viešąjį administravimą;

14.3. imtis priemonių užtikrinti, kad ateityje Savivaldybės administracijos pareigūnai, nagrinėdami asmenų prašymus (skundus), laikytųsi teisės aktuose nustatytų reikalavimų ir terminų, atsakymai į asmenų prašymus (skundus) būtų pateikiami nepažeidžiant 20 darbo dienų termino, esant pagrindui būtų priimami sprendimai dėl prašymų (skundų) nagrinėjimo termino pratęsimo ir asmenys apie tai būtų informuojami, pagal skundus dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) būtų pradedama administracinė procedūra ir priimamas administracinės procedūros sprendimas.

Primenama, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriams turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolierių siūlymą (rekomendaciją), bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Jolita Miliuvienė